

ERDÉSZETI UJSÁG

szak- és társadalmi lap az erdészeti személyzet részére.

Előfizetési árak:

Egész évre	4 frt — kr.
Fél évre	2 frt — kr.
Negyed évre	1 frt — kr.

Előfizetési díjak, hirdetések s bármily írásbeli közlemények a lap szerkesztőségéhez küldendők.

Megjelenik

minden Kedden

Hirdetési díjak:

Egy hasábos garmond sor vagy annak helye 10 kr. Ezen kívül minden hirdetésnél 30 kr. bélyegdíj fizetendő.

Nagyobb s többszörös hirdetményeknél mérsékelt díjak egyezség szerint.

Községi csemetekertek.

(Folytatás és vége.)

Hogy az erdészeti altiszt sokat idomíthat az erdőbirtokoson, sőt nem egyszer sokkal többet, mint maga az erdőtiszt, az nyilvánvaló, már csak azért is, mert az utóbbi nem ismeri annyira a népet, nem érintkezik vele annyit s így nincs is alkalma arra annyira minden téren hatni. Az erdészeti altiszt első és legfőbb kötelessége tehát első sorban a közbirtokosok olyan egyeseivel megismerkedni, kik már bírnak némi érzékkel az erdő kultúra iránt s tisztelői a törvényeknek, hogy ezekben jó tulajdonaikat még fejlesztve magának hasznos munkatársakat szerezhessen nehéz hivatásában. Az ilyeneket az-

után minél gyakrabban föl kell keresni s igyekezni őket az ügynek teljesen megnyerni. Ezek azután nem fogják az erdőszben csak a rájuk erőszakolt nyugót látni, hanem inkább igaz barátjukat, jóakarójukat, jólétüknek előmozdítóját s mint ilyet nem csak maguk fogják szeretni, becsülni, hanem igyekezni fognak neki másoknál is tiszteletet szerezni. Az ilyen józanabb gondolkozású emberekből kerülnek ki rendszerint a községi elöljárók is, kiknek pedig főszerep jut az erdőítés végeztetésénél.

A közbirtokosságoknál a birtokosok birtokuk arányában szolgáltatják a munkásokat az erdőítésekhez s így az erdészeti altisztnek egyik legfőbb föladatát képezi az arányos fölosztás, nehogy valamelyik birtokos a másik javára meg-

TÁRCZA.

A mesterlövés.

— Amerikai vadászkaland. —

— Throp up your hands! — Kezeket fel!

Ezen — az Éjszakamerika távol nyugati részében oly félelmetes köszönése a hirtelen előtöppanó utonálló banditáknak dörgött a minap felém, midőn lóháton Camp Brown felé folytatott utamban a hó által borított Bighon hegységben alaposan eltévedtem.

Órák hosszat bolyongtam már, fakómat többnyire kantárszáron vezetve s a többnyire szép időjárás mellett — eltekintve a bolyongást — az egyedüli kellemetlenséget a derült napfény okozta, mert a hóvakság a szemnek majdnem fájdalmas volt.

Éppen egy hosszabb, egyes sziklatömbök által födött fensíkon szálltam lóra, midőn ezek a parancsoló szavak a füleimet érték és látva az egyik sziklatömb

mögé húzódott férfialaknak felém irányított fegyverét, mely saját fegyveremnek kézhez vételére időt nem engedett, mindkét kezemet engedelmesen emeltem ég felé.

A férfi fegyverét lövésre készen tartva, gyorsan közeledett felém, hogy előbb puskámat elvéve ártalmatlanná tegyen, egyszerre azonban megláttam lépéit és a mint kezét szeme fölé tartva, egy pár pillanatig végig nézett rajtam, harsány hahotában tört ki. — Magamnak is nevetnem kellett, mert a támadóban egyik jó barátomat, Rontó Pált, egy elzúllott zsenit ismertem föl, ki a komoly munka iránt való ellen-szenvből más foglalkozás hiányában egy év óta bujta az erdőket és vadászva barangolta be azokat.

— Ez ugyan furesa divatja régi barátok üdvözlésének — kiáltám feléje lovagolva.

— Tudtam is én, hogy te vagy? — viszonzá nevetve és kezemet alaposan megrázta. — A hó majdnem vakká tesz. Idegeneket ilyen módon szoktam üdvözölni és fogadni s eddig teljes sikerrel, mert puskám-

terheltessék s így az igazság elveit szigorúan szem előtt kell tartani.

A csemetekertek létesítése képezze az erdészeti altiszt legfőbb gondját, mert igaz ugyan, hogy kap a község vagy közbirtokosság az állam jóvoltából ingyen csemetéket, de hát ezeknél is meg kell fizetni a csomagolási és szállítási díjakat, e mellett pedig a csemeték a hosszú uton még mindig különféle veszélyeknek vannak kitéve s a mi a fő, ezekkel nem akkor erdősíthetünk, a mikor akarunk, hanem a mikor éppen megérkeznek, míg saját csemetekertek birtokában munkánkat kényünk-kedvünk szerint végezhetjük.

Saját munkaerő mellett azokkal a költségekkel, melyeket a nyert csemeték mellett viselni kell, tulajdon csemetekerteket is lehet létesíteni; természetes, hogy itt is mint mindennél a kezdet a legnehezebb, mert a csemetekert talajának előkészítése nagyobb munkát igényel, de ez a munka azután évről-évre apadván, csakhamar meghozza áldásos gyümölcsseit s e mellett a legnagyobb előny az, hogy a nép elszokik a csemeték gonosz pusztításától, mert már itt ez által a saját zsebet támadná.

A birtokosságot föl kell világosítani, hogy mibe kerülhet egy csemetekertnek a telepítése, és pedig a terület körülárkolása, élősövény készítése, rigolirozás, a mag beszerzése, a kikelt

csemetéknek 2—3 éven át való gondozása, egyúttal pedig rámutatni arra, hogy mennyi a beerdősítésre törvény által előírt terület s ezekből kifolyólag megvilágítani, hogy milyen nagy bűn ilyen körülmények között a csemeték okatlan pusztítása.

Ennyi kapacitálás után a legrosszabb népet is meg lehet nyerni az erdészet számára és annyit igaz lelkekre és jó lelkiismerettel mondhatok, hogy az erdősítési munkálatok sikerének elérésénél nagy és háládatos szerepe van az erdészeti altisztnek. Igaza van ebben a részben Márton Sándor sátoralja-ujhelyi főerdész urnak, ki az „Erdészeti Lapok“ IX. füzetében oda nyilatkozott, hogy megengedi, hogy dús vidékeken, a hol leginkább kincstári erdők vannak és a nép a nagyobb csemetekerteknél megtanultamár a csemetenevelést, ahhoz értő altiszt nélkül is lehet sikert elérni, hogy azonban értelmes erdőaltiszt nélkül a siker az egész országnak csak egy tized részében is elérhető volna, azt kétségbe vonja. Szépen világítja meg egyúttal a szakképzett egyén szükséges voltát, midőn rámutat arra, hogy F.-Dorog községben a csemeték a biró tudatlansága folytán pusztultak el, ki azok gyökereit szalmás trágya közé göngyölte s itt a penész tönkretette ezt pedig képzett erdőtiszt bizonyára nem tette volna meg.

Nekünk erdőaltiszteknek azon kell fára-

tól már többször bucsut vehettem volna, ha ilyen módon nem sikerült volna a fiiczkokat megelőznöm. Az embernek folyton elővigyázónak kell lennie; ezúttal jobb helyzetben voltam, mert már vagy 10 perc óta tudtam, hogy valaki közelemben van, a nélkül, hogy láttalak volna és ha nem volnék olyan jókedvű czimbora, most éppen a pokolba kíváncsi lennék volna.

— Hogyan? Nem értelek.

— Na, azt hiszem ez eléggé világos. Már három órája, hogy mint a macska az egér után, úgy mászkálok én egy falka vastagszarvu juh után és már azt hittem, hogy eléggé megközelítettem őket, — hogy közülök a ritka szép agancsu bakot leterithessem, akkor — Rontó Pál (így hívták barátomat) egy erőset füttyentett — az állatok, mintha csak villám csapott volna közéjük, úgy eliramlottak. Te riasztottad el őket.

— Bizony az bosszus dolog, de nem tehetek róla.

— Persze hogy nem, de ha nem sietős a dolgod, segíthetnél az állatokat újból felkeresni. Az aggancsot meg kell kapnom; addig nem tágitok.

— Well (jó), — mondtam készségesen a fölötti örömben, hogy ilyen módon az érdekes amerikai juh vadászatához jutottam.

— All right (helyes)! akkor jöjj! — felelé Rontó Pál buzditóan. — Lovadat az enyémhez kötöm, mely itt egy közeli barlangban tanyáz.

Ez csakhamar megtörtént. — Miután fakómat lenyergeltem és társa mellé kötöttem, fegyvereinket vállra vetve, újra a hegyeknek vettük utunkat.

— Legjobb lesz, ha az állatok nyomát követjük, — szólt kísérem s én helyeslőleg beleegyeztem.

A szó azonban könnyebb a tettnél, mert csakhamar kitűnt, hogy Rontó a juhokat egy mély szoroson túl látta és hosszabb ideig tartott, míg egy a mélységbe vezető és kevésbé veszélyes, de azután ismét a szorosból a hegyre vezető ösvényt, valamint az elriasztott állatoknak a hóban visszahagyott nyomát föltaalhattuk.

Ezek a nyomok előbb óriás sziklatömbökön, azután egy, a legnagyobb elővigyázatot igénylő szük

doznunk, hogy az a sok szitok és átok, melyet az erdősítésnél tanusított szigorúságunkért fejünkre szór a nép, idővel, a siker láttára áldássá változzék.

A csemetekertek telepítésére először is négy erdőbirtokost vettem rá s miután mindegyiknél fekete fenyő alá 100 négyzetöl nagyságu területet előkészítettem, bevettem s a csemeték gondozása körül szorgoskodtam, 1895. évben már ezeknél a birtokosoknál saját csemetekertekből ültettem ki 32.000 darab feketefenyő csemetét. és pedig olyan szép eredménnyel, hogy daczára a lehető legrosszabb erdőtalajnak és a közbe jött nagy szárazságnak, azoknak 60—65 százaléka szépen diszlett. A szomszéd birtokosok látván a szép sikert, már maguk kértek fel 1894 évben, hogy náluk is rendezzék be csemetekerteket, mit természetesen a legnagyobb készséggel meg is tettem.

Igy apránként haladva oda jutottam, hogy a saját csemetekertekből 1897 évben 41.216 darab 3 éves, 52.960 darab 2 éves feketefenyő csemetét, 8800 darab 4 éves, 20.015 darab 3 éves és 4215 darab éves ákáczt, végre 21.400 darab 1 éves kocsányos tölgy csemetét, vagyis összesen 155.606 darab csemetét ültethettem ki.

Mikor már a fenyő csemetekertekkel tisztában voltam, igyekeztem a lomblevelűek ré-

szére is ilyeneket teremteni. A dolog kissé nehezen ment ugyan, mert nehezen tudták a birtokosok ezek hasznát belátni, de utóvégre mégis minden akadályon győzedelmeskedtem.

A jó szerencse itt sem hagyott cserben s a siker szinte bámulatos, mert a saját csemetekertjeinkből kiültetett fenyőkből átlag 60—65, a tölgyekből 90—95, a körisből 85—90, az ákáczból pedig szinte 90—95 százalék maradt meg és szépen diszlik.

A birtokosok látva a bámulatos eredményt, már szívesen hajolnak a jó szóra, örömet adnak munkást és egyéb költséget, bár azért még mindig akadnak egyesek, kik azt mondják, hogy mire való az ültetés, mikor ők annak fáját soha vágni nem fogják s úgy szeretnék, hogy a tavasszal kiültetett csemeték között már nyáron járhatna a marha.

Ime mennyi és milyen nehézséggel kell nekünk községi erdőöröknek megküzdenuk, míg csak némi sikerhez jutunk! Száz és száz fortélyt kell alkalmaznunk a gatyás birtokosok számtalan furfangjával szemben, hogy azt legyőzhessük. Bezzeg könnyebb dolga van a nagy s rendszeresen kezelt uradalmak altisztjeinek, hol pénzen, vagy fanapszámért dolgoztatnak; jól tudom magamról, mert 17 éven át ettem ilyen nagy uradalom kenyerét. Hát még ha elgondoljuk, mennyit kell lótni - futni egy ilyen

és sikos ösvényen, végre a hegyek mélyedésein vezettek keresztül, hol azokat a havat felkavaró szél nagy részben betemette.

Sok hegységet jártam már be életemben és jó hegymászonak tartottam magamat, de társam ügyességével jóval felülmúlt. — Teljes biztonsággal ugrott körül-köre, gyorsan vetette át magát egyes sziklatömbökön, félelem nélkül engedte magát hosszabb ferde sikokon lecsuszni, vagy meglehetősen magasságokból is valamely nagyobb hótömegre leesni. Csak a legnagyobb erőfeszítéssel tudtam őt követni, habár ő e mellett még hebe-korba egyes magasabb pontokat is megmászott, mihez nekem nem volt időm, hogy a környéket éles szemeivel kifürkéssze.

Egy óránál tovább tartott már ez, midőn Rontó — ki ismét egy kimagasló csucsra hágott — gyorsan lehajolt és engem magához intett.

— Látod őket? — kérdezte, midőn két szikla között egy kiesiny, mélyebben a hegyek közt fekvő és meredek magaslatokkal körül vett sziklára mutatott,

melyen azután csakugyan hét vastagszarvu juhot vettem észre, melyek a hóból kimagasló kecskefűz bokrokon rágódtak.

— Ugyanazok; látod a fölséges bakot?

Igenlőleg intettem. Hatalmas állat volt, mely vastag, nehéz és koralaku agancscsal koszoruzott fejét folyton emelgette és szimatolt.

— Amonnan jobbról kell őket megközelitenünk, folytatá társam — mert ha nem csalatkozom, a sikság mögött egy szoros féle van és ha onnét egy a kilátásunk előtt még elzárt kijárás nem vezet kifelé, úgy a juhok útját délnyugatról elvágjuk és a bak a mienk. Kérlek, hagyd az első lövést rám, ha nem találom úgy, hogy rögtön tűzben összeessék, úgy kísérsd meg te szerencsédet; ha azonnal halálosan találod, all right! a mesterlövőé a bak.

Beleegyeztem és miután társam még egyszer körültekintett, újra fölkerekedtünk s gyorsabbau mint azelőtt, haladtunk most a havasok közt. Milyen gyarló az ember ezek között a hatalmas óriások között! —

magamfajta kerületi altisztnak egyik határból a másikba, hogy mindig oda juthasson, a hol éppen szükség van rá s hogy így föllebbvalója elismerését és a nép tiszteletét egyaránt kivívja! —

Terhes, nagyon terhes a mi hivatásunk s vajmi csekély mellette az elismerés, de én mégis azt mondom, hogy ernyedetlenül emeljük magasra a cserleveles lobogót s küzdjünk alatta kitartással s eskünkhöz hűen igyekezzünk fölvirágoztatni kedves hazánknak már-már enyészetnek induló erdőgazdaságát!

ISTEN minket úgy segítjen!

Nyílt szó

azokhoz, a kiket illet.

Ide-oda négy éve lesz már annak, hogy felismerve az erdészeti altiszti személyzet sanyaru és mostoha, sőt sok helyen türhetlen helyzetét, elhatároztuk volt, hogy ezen az állapoton segitendő országos mozgalmat indítunk, bele vonva abba azokat, kiknek érdekében az történik, az erdészeti altiszteket, abban az édes reményben, hogy ezek örömmel fogják megragadni a kínálkozó alkalmat s zárt sorokban sorakozva körénk, küzdelmünkben minden tőlük telhető erővel támogatni fognak. — A küzdelem vezetéséhez összetartó kapcsolatra volt szükség s ezért még 1894. év november havában megindítottuk az „Erdőőr“ című s havonként kétszer megjelenő lapot, mely később a most is önálló s hetenként egyszer megjelenő „Erdészeti Ujság“-nak adott helyet.

Bámulatra ragadják a szemet a sziklatömegek különös alakzatai, melyek itt többszörösen kivájva, kimosva, majd keresztül-kasul egymásra halmozva vannak. — Csak gyér fűszálak és a kevés igényű kecskefűz, most száraz és szintelen és itt-ott egy pár szurokfenyő lát szik, melyek gyökerei ügygyel-bajjal kapaszkodva a csupasz sziklákba tengetik életüket. Kétszeresen kihaltnak és némának látszik most minden a vastag hólepel alatt, mintha csak a halál leplelvel volna be takarva.

(Folytatása következik.)

ADOMÁK.

Távoli rokonság.

- A. Rokona önnek a járási erdész ur?
- B. Igen, de csak nagyon távoiról.
- A. Milyen fokban?
- B. Ő az én édes testvérem.
- A. Nos és akkor mikép lehet távoli rokona?
- B. Ugy, hogy köztem és közte még tíz másik testvérem van.

Munkálkodásunk főczélja volt az erdészeti altiszti személyzet helyzetén lehetőleg segíteni s nem vélünk csalódní, midőn azt állítjuk, hogy felszólalásaink nagy befolyással voltak a kincstári erdészeti altisztek két osztályánál alkalmazásba vett fizetés-emelésre. Nem elég azonban az, hogy az ember csak a mindennapi, a mai kenyérért küzdjön, hanem szükséges kivált az, hogy jövőjéről, azokról a napokról is gondoskodjék, midőn az elgyengült test, a kifáradt lélek többé nem képes arra, hogy mindennapi kenyérét megszerezze, miért is zászlónkra irtuk egy „Országos erdészeti altiszti segélyegylet“ eszméjét s ennek megalakításában fáradozunk, sajnos, mindeddig nem olyan eredménynyel, a milyen kívánatos lenne, mert, daczára hosszas küzdelmünknek, még mindig csak a kezdet nehézségeivel küzdünk.

Ennek az eredménytelenségnek okait kutatva arra az eredményre jutunk, hogy azt egyrészt magas pártfogók hiánya, másrészt azonban, és pedig első sorban éppen azoknak a lanyhasága, nemtörődősége okozza, kiknek érdekében a mozgalom történik. Ugy látszik, hogy az erdészeti altisztek legnagyobb része még mindig azt várja, hogy sült galamb röpüljön a szájába, vagy pedig hogy más kaparja ki részére a parázsból a gesztenyét.

Ha eredményre akarunk jutni, ezeken a bajokon okvetlen segíteni kell, miért is a magunk részéről egy

Röpirat

kiadását határoztuk el, melynek czélja leend az erdészeti altiszt hamisítatlan, valódi helyzetét a nagy közönség előtt feltárni, annak figyelmét az orvoslandó bajokra fölhívni, egyuttal pedig az „Országos Erdészeti Egyesület“-et fölkérni, hogy az „országos erdészeti altiszti segélyegylet“ ügyét — mint arra leg-hivatottabb — vegye kezébe. Miután pedig már szám-talan panasz merült föl, hogy az erdészeti altisztek cím- és névtárát még mindig nélkülözzük, arra pedig szinte nagy szükség lenne, egy ilyen cím- és névtár-nak az összeállítását és a „Röpirat“-hoz való fűzését terveztük. Szükségét látjuk ennek annál inkább, hogy ebből a névsorból, mely mint nemében első bizonyosan még nagyon hiányos leend, láthassa a nagy közönség, hogy milyen nagy a száma azoknak, kik a „Röpirat“-ban leirt nyomorult helyzetben sinlődnék.

Természetes, hogy eme újabb munkákkal csak akkor fogjuk a kívánt czélt elérhetni, ha az erdészeti altisztek kivétel nélkül úgy szellemileg, mint anyagilag támogatni fognak, miért is felkérünk minden egyest, hogy velünk vezetékek és keresztnevét, állását, szolgálatadó uradalmát, lakását (megye, utolsó posta) közölni sziveskedjék, hogy ezek alapján a névjegyzékbe bevehető legyen.

Az adatok gyűjtése, a röpirat kinyomtatása, fűzése, és postai szállítása tekintélyes költségbe kerül,

melyet önerőnkől előlegezni nem vagyunk képesek, miért is annak előfizetésére ezennel

Felhívást

bocsájtunk ki.

A „Röpirat” előfizetési ára, beleértve a portómentes küldést

1 forint, azaz 2 korona,

mely összeg még a jövő február hó folyamán beküldendő, mivel — az egyes hatóságok, hirlapok s befolyásos egyének ingyen példányait kivéve — fölösleges példányokat nem nyomatunk s így a mű utólag csak abban az esetben lesz megrendelhető, ha annyi új jelentkező akadna, hogy egy második kiadás költségei fődözve lennének.

Az előfizetési díj a

„Röpirat szerkesztőségének”

Szászsebesen

küldendő s a beérkezett az „Erdészeti Ujság” hasábjain nyilvánosan nyugtázva leend.

Végül kérjük mindazokat, kiknek kezéhez soraink eljutnak, hogy azok tartalmát szomszédos és ismerős szaktársaikkal is közölni, ügyünknek pedig híveket és harcosokat toborozni sziveskedjenek.

A „Röpirat” megjelenésének idejét annak idején az „Erdészeti Ujság” közölni fogja.

Szászsebesen, 1898. január hóban.

Hazafias üdvözléssel

a „Röpirat” szerkesztősége.

LEVELEZÉS.

Pest-Csanád, (Veránka) 1898. január 23.

Tekintetes Szerkesztő Ur!

Az „Erdészeti Ujság” 11-ik számában „Szükséges dolog” czimen a „Röpirat” szerkesztősége egy nagyon is megbecsülendő és az erdészeti altiszti személyzet által felkarolandó műre tesz előfizetési felhívást. — Én azt hittem, hogy az erdőcultura harcosai ezen felhívásra, mint verázsütésre szent célunk lobogója alá fognak seregleni és még azok is (sajnos, hogy még ilyenek is vannak) kik szaklapunknak, az „Erdészeti Ujság”-nak nem előfizetői, már csak csupa kíváncsiságból is, tömegesen fognak a röpiratra előfizetni és annak minél előbbi megjelenését elősegíteni; — sajnos, csalódtam. Én azt hittem, miután előfizetésem azonnal nem küldhettem, hogy bizony már 3—400-ig leszek s ime még csak én vagyok a 12-ik apostol.

Honnét ez a szakmánk iránti szép és hasznos munka megjelenését akadályozó, vagy legalább is késleltető közönyösség?

Ezen oknak okadatolását — bár ha jól megvizsgáljuk, téves — a következőkben vélem feltalálni: u. i.

1-ör. Az erdővédi személyzet rossz fizetése.

2-ör. Az ezen testület nagy részénél még mindig hiányzó kvalifikáció.

Az elsőre nézve, — az „Erdészeti Ujság” és a „Röpirat” előfizetésére vonatkozó nehézségeket igen könnyű legyőzni, mert nem kell más, csak egy kis önmehtagadás, itt vagyok én, nem szégyenlem bevallani — hisz a bűnbánó bűnösnek az Isten is megbocsájt — ezelőtti évekbeu azt hittem, ha minden reggel legalább csak 3 kr ára snapszot is meg nem iszom, talán a világ is elvész, — pedig dehogy, mióta azt a testet lelket ölt italt nem iszom, a 3 krajczárokat naponként félre rakom, rendesen elő birok fizetni nélkülözhetlen szaklapunkra, Röpiratra, no meg a Magyar néplapra is. — Kedves Collegáim! próbálják meg és tegyenek úgy, mint én most és ezután is teszek, tudniillik ne igyanak snapszot, hanem ennek árát fordítsák az Erdészeti Ujság és Röpirat előfizetésére, testileg egészségesek és lelkileg világosabbak lesznek. Ezzel a móddal a legszerényebb fizetés mellett is a lelket művelő anyagi áldozat nehézsége le van győzve.

A 2-re már bajosabb megfelelni, mert tudtommal a magas kincstárnál, alapítványoknál, az esztergomi érsekségben mindannyian kvalifikált egyének vannak, különösen csodálkozom, hogy ez utóbbiban Hidvéghi és Szmák Gyuri nevein kívül másokkal nem találkozom az Erdészeti Ujságban. Hol marad Bóznér Pista, Mazányi Imre, Prikkel Lajkó, Krupár Jani stb. mindannyian kitűnő szakerők? — Ugyan irjatok már valamit kedves lapunkban a Vértes hegy aljáról, hiszen ott mindig akad valami friss. Már bizony a többi papi birtokon hogy nagyon kevés a kvalifikált erdőőr, azt mondanom sem kell, mert arról legjobban meg van győződve kedves lapunk fáradhatlan munkásságu szerkesztője.

Adjon Isten az Erdészeti Ujság útján Magyarország erdőkulturájának harcosai között egy erős kapcsolatot, mely összetartásra és munkásságra buzdítsa, így lesz csak kilátás, hogy sanyaru helyzetünkön javulás fog beállani.

Hazafias tisztelettel igaz hive

Gyurász István,
érsek, urad. erdőőr.

O 898. január 23.

Tekintetes szerkesztő úr!

Megütközéssel olvashatjuk becses szaklapunk, az „Erdészeti Ujság”-ot, kik ennek előfizetői vagyunk, (elismerem, hogy én „mea culpa” sokszor kései fizető) midőn az előfizetők csekély száma miatt panaszkodik s ennek mi az oka? az, hogy a tisztelt szaktársak, hol egy állomáson avagy községben többen vannak, jónak vélik, ha a lapot egyikök járattja, attól barátság révén elkérni, hogy „Hadd lám, mi van benne!” Én is eddigelé átadtam, de látva, hogy a vidéki járási erdőőrök, sem pedig más mk. társaim előfizetni nem

akarnak, no hát majd a „Hadd lám, mi van benne“ nincs, mert sem olvasni át nem adom, sem pedig meg nem mutatom, sőt a postán is kértem, hogy magamon avagy házi személyzetemen kívül ne adják senkinek s pláne „szaktársaimnak“ át, mert az Ipsék szeretik olvasni, de a csekély előfizetést sajnálják.

Ha minden előfizető szaktársam így fog jövőre tenni és nem minden egyes számot adunk „Hadd lám, mi van benne“, akkor csakugyan „Virrad lapunkra is valaha“ szerkesztő ur mondása szerint, bizony ha rajta leszünk mi is, akkor idővel azt az eredményt érjük el, hogy lapunk nagyobb terjedelemben fog megjelenhetni és a „Hadd lám“ elő fog fizetni, mint a hogy értesültem, hogy az enyémeiből már az egyik kész is erre. — Maradtam tekintetes szerkesztő urnak igénytelen soraim figyelemre méltatását kérve, alázatos szolgája

367. számú elő- és utófizető.

Feleletek.

ad. 8. Lőrincz István szaktársunknak a tűzifa termelésre vonatkozó kérdéseire a következőkben válaszolok:

Edelényben, Borsodvármegyében a Coburg-hercegi uradalomban a következő béreket fizetjük:

1. m. széles. 1. m. hosszú és 1.30 m. magas rakat hasábfá után 20 krt, a csak 1.10 m. magasért 18 krt; a dorongfáért, mely rendszerint 1.10 m. magas 16 krt. Selejtes fáért 16 kr. Galy fáért 14 kr. Bánya dorongfáért méterenként 20 krt és hántott bányafáért m³-kint 70 krt. Aszréteg 10%. — A fa mind tölgy és cser 60 éves fordában. A munkások helybeliek s a munkabéren felül minden munka bevégezésekor kapnak egy-egy szekér rőzsefát.

Szaktársi üdvözléssel

Csizmárovits Sándor,
hercegi erdőőr.

Különfélék.

Nyílt szó. Felhívjuk tisztelt olvasóink becses figyelmét ilyen czimű közleményünkre, melyet különben közel kétezer olyan szaktársunknak, kik lapunknak nem előfizetői, külön lenyomatban megküldünk. A névjegyzékek lassan érkeznek be, kivált a kincstáriak részéről. Eddig csak a szászsebesi, lippai, ungvári és zsarnóczai hivataloké van meg egészben, — részben pedig a besztérczebányai és mármorosszigeti ergőigazgatóságoké. Az egész anyagnak sajtó alá rendezése és betürendbe szedése nagy és fáradságos munkát igényel, miért itt is kérjük barátainkat, hogy a névjegyzékeket lehetőleg mielőbb beküldeni sziveskedjenek.

Szőnyű eset történt a napokban Dobócsán, Rimaszécs mellett. Az ottani vasuti őr hizóit akarta elhajtani négy rabló. A gonosztevők előbb azonban a

szegény emberrel végeztek úgy, hogy fejjel lefelé a gerendára akasztották s kezdték lábairól a bőrt lenyuzni, feleségét pedig, ki e szörnyű jelenetnek tanuja volt, megkötözték. A rablók már a szerencsétlen ember térdéig jutottak borzalmas munkájukban, mikor meghallották a közeledő vonat dörögését. Az ember bőrből bűjt állatok erre az őr nejétől kérdezték, hogy állítsák fel a jelzőt. A megkínzott asszonynak volt még annyi lélekjelenléte, hogy mentő gondolat jutott eszébe s vörösre állíttatta föl a póznát; erre természetesen a vonat rögtön megállott. A rablók kettejét sikerült a helyszínén lefűlelni, a másik kettő azonban elmenekült. A szegény embert, a ki alighanem áldozata lesz a szörnyű művetnek, most a kórházban ápolják.

Eljegyzés. Ifj. Kárkonyi Sándor, beldoromlási érseki uradalmi erdővéd eljegyezte néhai Harka Pál, volt zsombai kántortanító kedves és bájos leányát Mariskát. Lapunk hű és kitartó barátjának sok szerencsét kívánunk leendő házasságához.

A „Röpirat“ előfizetési díját ujabban a következők küldték be: 17. Berthóti Zsigmond, 18. Mezey Péter, 19. Barna István, 20. Szevinszky István.

A „Röpirat“ szerkesztősége.

A robogó kriptá. Aradról jelentik: Két munkás, névszerint Kelecsényi és Fülöp, a pályaudvaron egy kazánkocsi belsejében javították azokat a csöveket, a melyeken keresztül árad a meleg a vagonokba. A kazán belsejében hideg volt, azért a két munkás meggyújtott egy rakás szenet, hogy melegedjék mellette. S hogy a melegségből minél kevesebb fogyjon, a kazán kocsi keskeny felső nyilasát is bedugták. — Az ilyképp kifejlődött szénégáz aztán megölte a két szerencsétlent. Mikor a kazánkocsit a többi vagonhoz tolták és a vonat már elindult, akkor vették csak észre egy véletlen folytán, hogy kriptá robog a sineken: a két munkás vaslemez-sírja.

Apák és fiaik. Még 1896-ban történt, hogy Ónodon felakasztva találtak egy jómódu özvegyasszonyt, Varga Andrásnét. Öngyilkosság ki volt zárva, a tettesek azonban nem kerültek meg mind eddig. Most két év múltán, egy Soós Mihályné nevű asszony a hatóságokat végre a gyilkos nyomára vezette. Soósné feljelentésére elfogták ifj. Szabó Jánost, a ki hetekig tartó faggatás után végre bevallotta, hogy Vargánét meggyilkolta és kirabolta id. Szabó János, az elfogott tulajdon édesapja és bűntársa, Kis P. István. Ifj. Szabó József pedig őrt állott, a mig apja és cinkosa a gyilkosságot elkövették. Érdekes tárgyalásra van kilátás.

Temesvárról írják: Gesztenyes temesmegyei faluban Balázs János, egy tehetős földmives fia, fejszecsapásokkal agyonsujtotta édes apját, Balázs Pétert, mert az apja a menyével tiltott szerelmi viszonyt folytatott. Balázs Péter térden állva könyörgött fiához:

— Irgalmazz, irgalmazz! Hisz tőlem kaptad életedet!

— De te elraboltad boldogságomat, kiáltott a fiu vérben forgó szemmel és rettenetes fejszecsapással holtra sujtotta apját. — A gyilkos fiura már rá tette kezét a megtorló igazság.

A vigyázatlanság áldozata. Aradról írják: Rautenkrantz Rikárd fiatal főhadnagy tragikus véget ért a saját vigyázatlansága következtében. Minap este felé elment cserkészni a vár aljában levő bozót között. Pus-

káját maga után vonszolta. A fegyver valami faágban megakadt, elsült és a főhadnagyot halálosan megsebesítette. Volt mégis annyi ereje, hogy bevánszorgott a vártérre. Ott elájult és összeesett. A tiszti szolga késő este találta meg és fölvitte a várba. Éjfélre már meghalt. Társai csak reggelre tudták meg a fiatal tiszts tragédiáját.

Meggyilkolta a feleségét. Rémes gyilkosság tartja izgatottságban Buzsák község lakóit. A napokban ugyanis gyausus körülmények között meggyilkolva találták Hermann Mártonnét, a tetteit azonban kinyomozni nem lehetett. A nép az első hírre a férjét tartotta gyilkosnak s a megindított vizsgálat eredménye ezt a nézetet igazolja is. A megjelent lengyeltóti vizsgáló bíró a férjet azonnal letartóztatta. Ennek a gonosz embernek a lelkét valószínűleg több gyilkosság is terheli. Ezelőtt másfél évvel első feleségét felakasztva találtak, de akkor a figyelmet sikerült magáról teljesen elhárítani s így a vizsgálatot ellene megszüntették. Most is, hogy a vádat másfelé terelje, a gyilkosság elkövetése után házának fedelét kivágta, mintha azon hatoltak volna be az állítólagos gyilkosok a ház padlására s onnét a szobába, s a midőn — valószínűleg véres ruháit, úgy a gyilkos eszközöket, melyekkel az erőteljes alvó asszonyt a más világra küldötte, elrejtette s magáról a vért lemosta — futott a szőlőhegybeli lakosokhoz segítségért, kik azonnal megjelenve, a boldogtalan asszonyt ágyából kivonszolva, a ház külső ajtajának küszöbénél már teljesen kihülve találták. Az erőlyes vizsgálat most kiterjed első feleségének gyanas körülmények között történt elhunytára is.

Villamos hó. Északi Oroszországban igen érdekes természeti tűnemény volt a napokban. Szmrscsenovszk város lakói a mult hét egyik napján erős havazásra ébredtek. Ez még nem volna föltűnő, mert északi Oroszországban a hóesés még nyár derekán sem ritka dolog. Hanem az emberek azt látták, hogy a hónak sajátzerű, vakító színe van; nem volt fehér, a milyen a hó rendszeren szokott lenni, hanem kékes színe volt, olyan, mintha villám futott volna rajta végig. De a csoda még ezzel nem ért véget; a mint az emberek az utcára mentek, a sűrűn eső hópelyhek úgy szúrták arcukat, meg kezüket, mintha csupa tüvel dobálták volna őket; némelyik pelyhből pedig, mihelyt emberét érte, villamos szikra pattant ki. Az emberek eleinte meg voltak rémülve s azt hitték, hogy a végítélet bekövetkezett, de aztán annyira megszokták, hogy szinte örömeük telt belé. — Aznap este gyönyörű északi fény volt, mely a villamos hóval egyetemben valóságos nappali világosságot árasztott.

Szerkesztői üzenetek.

G. K. urnak N-Zs. A küldött nyúl, ha nem is a maga lábán, de szerencsésen megérkezett. Ugy értesültünk, hogy előfizetőink közül már többen is küldtek különféle vadakat, de csak úgy, mint némelyek az előfizetési díjat szokták, hogy megmondják ugyan, merre van a szerkesztőség, de a küldeményt nem a postára, hanem a saját jóvoltára bizzák s így nem csoda, ha ez legtöbb esetben nem érkezik be. Ugy látszik, hogy a sok között Ön az egyedüli, ki ebben a tekintetben helyes érzékkel bír. — Köszönjük a szíves küldeményt, fizesse vissza Diána istenasszony százszorosán. A jó pecsenye után az első pohár bort az Ön egészségére ültette a szerkesztő és családja. reméljük, hogy a jó kívánságnak lesz fogamatja. Még egyszer: köszönet!

Felelős szerkesztő és lapkiadó tulajdonos
Podhradszky Emil.

Pályázatok.

1898. évi 73. szám.

Pályázat erdőőri állásra.

Ezen erdőhivatal a kerületében megüresedett, — illetve előléptetés folytán megüresedő egy I. és egy II. oszt. famesteri, valamint öt IV. oszt. erdőőri, egy III. oszt. és két IV. oszt. faraktárőri, két I. oszt., három II. oszt. és három III. oszt. erdőlegényi s végül öt III. oszt. erdőszolgai állásra 480, 420, 240, 250, 200, 200, 180, 150 és 120 forint évi bér és egyéb állományszerű illetményekkel pályázatot hirdet.

Az erdőőri állomásokra pályázók felhivatnak, hogy az 1879. évi XXXI. t. cz. 37. §-ában követelt erdőőri szakvizsga letételét, azonfelül valamennyi az államerdészeti szolgálatba ujonnan belépni kívánók ép és erős testalkatukat, különösen jól látó-, halló- és beszélő képességüket kincstári erdészeti orvos, megyei főorvos vagy honvéd törzsorvos által kiállított bizonyítvánnyal, valamint életkoruk és illetőségükről tanuskodó, továbbá a hivatalos magyar nyelvnek szóban és írásban való tökéletes birását igazoló okmányokkal felszerelt és sajátkezüleg irt kérvényeiket folyó évi márczius hó 10-ig az alulirt erdőhivatalhoz nyújtásuk be.

A famesteri állomásokért folyamodók azt is igazolni tartoznak, hogy a vízi-, ut- és polgári építkezésekre vonatkozó gyakorlati ismeretekkel birnak s képesek az építkezéseknél a megállapított tervek szerint való vezetésére.

Szászsebesen, 1898. évi január hó 25-én.

M. kir. erdőhivatal.

Szolnok-Doboka vármegye közigazgatás erdőrendészeti bizottsága.

26. sz. erd. bizotts.

Pályázat erdőőri állásra.

Szolnok-Doboka vármegyében rendszeresített egyik kerületi erdőőri állás megüresedvén, annak betöltése végett pályázat hirdettetik.

Ezen állásra 250 frt évi fizetés, 40 frt lakbér és 60 frt lótartási átalány van egybekötve.

Pályázni óhajtok felhivatnak, hogy az 1879. évi XXXI. t.-cz. 37. §-a értelmében felszerelt folyamodványait folyó évi márczius hó 1-ig a vármegye közigazgatási bizottságához nyujtsák be.

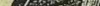
Erdőőri szakiskolát végzetek előnyben részesülnek. Deesen, 1898. jannár hó 20-án.

Id. B. Bornemissza Károly,
főispán.

MEGJELENT
a
BLUM és TÁRSA

udvari egyenruha szállítók

 legujabb árjegyzéke.

Kérjen mindenki egy példányt ezen kiváló elsőrangú czégtől, mely bérmentve lesz azonnal beküldve.

A nagyméltóságu földmivelesügyi m. kir. Ministeriumnak 1894 évi augusztus hó 11-én kelt magas intézkedésével,

czegünk ujjal megbizatos

a nagytekintetű erdőtisztek és az erdészeti altisztek egyenruhájának szállításával.

Tisztelettel értesítjük tehát, hogy nálunk minden néven nevezendő egyenruházati cikkek

hivatalos uton részletfizetésre

megrendelhetők.

POLGÁRI RUHAK

a legjobb francia és angol divat szerint készítetnek.

Vidéki megrendelések kiváló figyelemmel eszközöltetnek.

Óvakodjék mindenki oly czégektől, melyek olcsóbb ajánlattal akarják régi vevőinket félrevezetni

Kiváló tisztelettel

BLUM és TÁRSA

elsőrangú egyenruha készítő intézete.

Ő csász. és kir. Fensége József Főherczeg udvari szállító
A földmivelés m. kir. Ministerium szállító.

BUDAPEST IV.

Sütő utca 2. Szervitater sarkán.

Nyomatott Stegmann János könyvnyomdájában Szászsebesen.